

Białystok, dnia 13 sierpnia 2020r.

**Dyrektor
Sądu Rejonowego w Białymstoku**

ul. Mickiewicza 103, 15-950 Białystok
tel. 085 665-62-22, dyrektor@bialystok.sr.gov.pl

Nr G-26-8/20

Uczestnicy postępowania

Dotyczy: Odpowiedzi na pytania do treści siwz.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usług w zakresie sprzątania pomieszczeń Sądu Rejonowego w Białymstoku.

Nr postępowania przetargowego: G-26-8/20

Zamawiający informuje, iż w ww. postępowaniu wpłynęły do Zamawiającego wnioski o wyjaśnienie treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. W związku z powyższym, działając na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.) poniżej przekazuję zapytania o wyjaśnienie treści siwz wraz z odpowiedziami.

Pytanie 1: Proszę o informację, jak będą realizowane obowiązki stron w przypadku wystąpienia tzw. „siły wyższej”. Pytanie wynika z obecnej sytuacji, która kształtuje obecny rynek pracy zwłaszcza dostępność pracowników w okresach kwarantanny.

Jednocześnie, w związku z zaistniałą sytuacją zagrożenia pandemią koronawirusa, wnoszę o wprowadzenie do wzorca umowy postanowień dotyczących wystąpienia siły wyższej. Poniżej przykładowe zapisy, które zamawiający – wzorem innych zamawiających publicznych – mógłby wprowadzić do wzorca umowy: *SIŁA WYŻSZA 1. Na czas działania Siły Wyższej obowiązki Strony, która nie jest w stanie wykonać danego obowiązku ze względu na działanie Siły Wyższej, ulegają zawieszeniu. 2. Strona Umowy, która opóźnia się ze swoim świadczeniem wynikającym z Umowy ze względu na działanie Siły Wyższej nie jest narażona na konsekwencję finansowe (w tym odsetki, kary albo inne konsekwencje finansowe) lub odstąpienie od Umowy przez drugą Stronę z powodu niedopełnienia obowiązków Umownych. 3. Dla potrzeb Umowy, "Siła Wyższa" oznacza zdarzenie, którego wystąpienie jest niezależne od Stron i któremu nie mogą one zapobiec przy zachowaniu należytej staranności, a w szczególności: wojny, stany nadzwyczajne, klęski żywiołowe, epidemie, ograniczenia związane z kwarantanną, embargo, rewolucje, zamieszki i strajki, które uniemożliwiają wykonywanie Przedmiotu Umowy. 4. Każda ze Stron jest obowiązana do niezwłocznego zawiadomienia drugiej ze Stron o zajściu przypadku Siły Wyższej. O ile druga ze Stron nie wskaże inaczej na piśmie, Strona, która dokonała zawiadomienia będzie kontynuowała wykonywanie swoich obowiązków wynikających z Umowy, w takim zakresie, w jakim jest to praktycznie uzasadnione, jak również musi podjąć wszystkie alternatywne działania zmierzające do wykonania Umowy, których podjęcie nie wstrzymuje zdarzenie Siły Wyższej. 5. W przypadku ustania Siły Wyższej, Strony niezwłocznie przystąpią do realizacji swych obowiązków wynikających z Umowy.*

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Pytanie 2: Mając na uwadze treść wzoru umowy wnoszę o zmianę o 50% wysokości kar umownych zastrzeżonych w powyższych przepisach. W doktrynie prawa zamówień publicznych oraz w aktualnym orzecnictwie Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych dominuje pogląd, że ustanawianie przez zamawiającego w umowie rażąco wysokich kar umownych uznać należy bezwzględnie za naruszenie zasad zachowania uczciwej konkurencji wyrażonej w przepisie art. 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku, nr 164, poz. 1163 z późn. zm.), które może być uzasadnioną podstawą do żądania unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie art. 93 ust. 1 pkt. 7 ustawy prawo zamówień publicznych z uwagi, iż postępowanie jest obciążone wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego. Stanowisko powyższe znajduje pełne potwierdzenie m.in. wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 31 lipca 2015 r. sygn. akt: KIO/1519/15. Zważyć bowiem należy, że kara umowna (odszkodowanie umowne) ze swojej istoty ma charakter wyłącznie odszkodowawczy i kompensacyjny, a nie zaś prewencyjny. Ustalenie przez Zamawiającego zbyt wygórowanych kar umownych dla wykonawców stanowi zatem bezspornie rażące naruszenie prawa w zakresie równości stron umowy, co w konsekwencji prowadzi do sprzeczności celu takiej umowy z zasadami współzycia społecznego i skutkować winno bezwzględną nieważnością czynności prawnej na podstawie przepisu art. 3531 k.c. w związku z art. 58 § 1 k.c. Należy mieć również na względzie stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 29 listopada 2013 roku Sygn. akt I CSK 124/13, dotyczącego przesłanek miarkowania kar umownych jako rażąco wygórowanych. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, iż „kara umowna nie może być instrumentem służącym wzbogaceniu wierzyciela, a zatem przyznającym mu korzyść majątkową w istotny sposób przekraczającą wysokość poniesionej przez wierzyciela szkody. Celem miarkowania kary umownej jest natomiast ochrona równowagi interesów stron i zapobieżenie nadmiernemu obciążeniu dłużnika oraz niesłusznemu wzbogaceniu wierzyciela”.

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Pytanie 3: Zwracam się z prośbą o zamieszczenie w projekcie umowy partnerskiego, postanowienia umożliwiającego obu stronom rozwiązanie umowy za miesięcznym wypowiedzeniem, bez konsekwencji prawnych z tego tytułu.

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Pytanie 4: Proszę o potwierdzenie, że Zamawiający dopuszcza - w przypadku wykonawców wspólnie realizujących usługę (konsorcjum) - aby każdy członek konsorcjum mógł wystawić odrębną fakturę za wykonanie swojej części przedmiotu umowy, zgodnie z określonym w umowie konsorcjum podziałem czynności.

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Pytanie 5: W związku z faktem, że Zamawiający w prowadzonym przez siebie postępowaniu będzie badał cenę każdej oferty przez pryzmat zawarcia w niej kosztów uwzględniających co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę/minimalną stawkę godzinową, proszę o udzielenie odpowiedzi, w jaki sposób Zamawiający weryfikował będzie, czy wspomniane minimalne wynagrodzenie/minimalna stawka godzinowa nie będą – w celu obejścia

obowiązujących przepisów – pomniejszane przez wykonawców o koszty korzystania przez pracowników ze sprzętu lub wyposażenia niezbędnego do wykonania usługi albo inne koszty, np. koszty szkoleń?

Pytanie motywowane jest faktem, iż w związku ze zmianami legislacyjnymi w zakresie minimalnego wynagrodzenia za pracę, obecnie wszystkie Oddziały ZUS mają obowiązek badania sposobu wynagradzania personelu, zatrudnionego przez przedsiębiorców do świadczenia usług. Za praktyki naganne, zagrożone sankcjami, ZUS uznaje m.in. pomniejszanie minimalnego wynagrodzenia/minimalnej stawki godzinowej personelu o różne koszty dodatkowe, w tym koszty korzystania ze sprzętu, wyposażenia niezbędnego do wykonania usługi lub koszty szkoleń. Weryfikacja powyższych praktyk może także następować poprzez bezpośrednie zwracanie się ZUS do Zamawiających – jako Zleceniodawców, wydających środki publiczne, o udzielenie informacji w zakresie sposobu świadczenia usług na ich rzecz.

Odpowiedź: W przypadku stwierdzenia rażąco niskiej ceny oferty Wykonawcy, a w szczególności w przypadku podjęcia wątpliwości co do przyjętych stawek wynagrodzenia za pracę osób zatrudnionych przy realizacji zamówienia, Zamawiający zastosuje regulację art. 90 Pzp a po udzieleniu wyjaśnień przez Wykonawcę dokona oceny oferty w kontekście rażąco niskiej ceny przy wykorzystaniu wszelkich dopuszczalnych prawem środków. Natomiast na etapie realizacji zadania, Zamawiający będzie weryfikował przestrzeganie przepisów w zakresie otrzymywanie przez pracowników minimalnego wynagrodzenia i nie ponoszenia przez nich innych kosztów, poprzez czynności określone we wzorze umowy.

Pytanie 6: Uprzejmie proszę o wyjaśnienie czy Zamawiający dopuszcza waloryzację wynagrodzenia umownego o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych? Zamawiający nie zamieścił w umowie, ani w zasadniczej części siwz zapisów dotyczących waloryzacji wynagrodzenia w innych okolicznościach niż wynikające z art. 142 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych. Jednocześnie zamawiający nie wykluczył zmian do umowy dokonywanych w oparciu o art. 144 ustawy pzp. Wobec powyższego, mając na uwadze długi okres realizacji zamówienia oraz dynamikę wzrostu cen towarów i usług – (Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2019 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca, wzrosły o 0,2% (przy wzroście cen towarów – o 0,6% i spadku cen usług – o 0,9%).

W porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły o 2,4% (w tym usług – o 3,3% i towarów – o 2,0%)) - dążąc do ustalenia optymalnej ceny za wykonanie przedmiotowej usługi (tj. bez zbędnego podnoszenia ceny ofertowej o rezerwę na wypadek ewentualnego dalszego wzrostu cen produktów, surowców, materiałów oraz energii) prosimy o wprowadzenie do umowy zapisu o treści: „Strony ustalają, że wynagrodzenie za przedmiot podlega raz do roku (w pierwszym kwartale każdego rozpoczętego roku realizacji umowy) waloryzacji według wskaźnika wzrostu cen, publikowanego przez GUS w Biuletynie Statystycznym. Waloryzacja będzie naliczana od dnia 20....r. Naliczenie waloryzacji następuje wskaźnikiem za rok poprzedni”.

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Pytanie 7: Czy w związku z brakiem ogłoszenia wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej na 2021 r. Wykonawca winien w cenie

swej oferty skalkulować koszty pracy na 2020 r. w wysokości znanej na dzień składania ofert i po zawarciu umowy, na wniosek Wykonawcy, Zamawiający dokona odpowiedniej waloryzacji wynagrodzenia umownego o wartość dodatkowych kosztów poniesionych przez Wykonawcę w związku ze zmianą wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wprowadzeniem minimalnej stawki godzinowej?

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Pytanie 8: Mając na uwadze treść wzoru umowy wnoszę o zmniejszenie o 50% wysokości kar umownych zastrzeżonych w powyższych przepisach. W doktrynie prawa zamówień publicznych oraz w aktualnym orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych dominuje pogląd, że ustanawianie przez zamawiającego w umowie rażąco wysokich kar umownych uznać należy bezwzględnie za naruszenie zasad zachowania uczciwej konkurencji wyrażonej w przepisie art. 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku, nr 164, poz. 1163 z późn. zm.), które może być uzasadnioną podstawą do żądania unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie art. 93 ust. 1 pkt. 7 ustawy prawo zamówień publicznych z uwagi, iż postępowanie jest obciążone wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego. Stanowisko powyższe znajduje pełne potwierdzenie m.in. wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 31 lipca 2015 r. sygn. akt: KIO/1519/15. Zważyć bowiem należy, że kara umowna (odszkodowanie umowne) ze swojej istoty ma charakter wyłącznie odszkodowawczy i kompensacyjny, a nie zaś prewencyjny. Ustalenie przez Zamawiającego zbyt wygórowanych kar umownych dla wykonawców stanowi zatem bezspornie rażące naruszenie prawa w zakresie równości stron umowy, co w konsekwencji prowadzi do sprzeczności celu takiej umowy z zasadami współżycia społecznego i skutkować winno bezwzględną nieważnością czynności prawnej na podstawie przepisu art. 3531 k.c. w związku z art. 58 § 1 k.c. Należy mieć również na względzie stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 29 listopada 2013 roku Sygn. akt I CSK 124/13, dotyczącego przesłanek miarkowania kar umownych jako rażąco wygórowanych. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, iż „kara umowna nie może być instrumentem służącym wzbogaceniu wierzyciela, a zatem przyznającym mu korzyść majątkową w istotny sposób przekraczającą wysokość poniesionej przez wierzyciela szkody. Celem miarkowania kary umownej jest natomiast ochrona równowagi interesów stron i zapobieżenie nadmiernemu obciążeniu dłużnika oraz niesłusznemu wzbogaceniu wierzyciela”.

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Pytanie 9: Proszę o wykreślenie wymogu dotyczącego przedłożenia zaświadczenia o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego i zastąpienie zaświadczenia dokumentem w postaci oświadczenia złożonego przez Wykonawcę o niekaralności. GIODO w dniu 15.02.2013 r. zajęło negatywne stanowisko w sprawie żądania informacji z KRK, które powinno być przestrzegane przez instytucje Zamawiających. Zaznaczam, iż wewnętrzne zarządzenia Zamawiającego nie mogą uchylać ustawy, stąd wnioskuję o uznanie wyłącznie oświadczeń o niekaralności pracowników złożonych przez Wykonawcę. Zauważyć również należy, że art. 10 RODO określa zasady przetwarzania danych osobowych o wyrokach skazujących, czynach niedozwolonych lub powiązanych środkach bezpieczeństwa. Pracodawca nie może więc, nawet za zgodą kandydata do pracy lub pracownika, przetwarzać jego danych osobowych

o wyrokach skazujących, czynach niedozwolonych lub powiązanych środkach bezpieczeństwa. Informacja, iż dana osoba nie widnieje w Krajowym Rejestrze Karnym, jest również informacją zawierającą dane określone w art. 10 RODO. Zatem każde zaświadczenie o niekaralności, które będzie zawierało informacje o wyrokach skazujących, czy też informację o tym, że dana osoba nie była skazana, będzie informacją dotyczącą wyroków skazujących i czynów zabronionych w rozumieniu RODO.

Przetwarzanie danych dotyczących wyroków skazujących i naruszeń prawa jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku pracodawcy nałożonego przepisem prawa. Przetwarzanie danych o karalności pracownika jest więc dopuszczalne wyłącznie wówczas, jeżeli wymóg niekaralności pracownika wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Powyższe oznacza, że żądanie od pracownika przedłożenia oświadczenia lub zaświadczenia o niekaralności nie jest dopuszczalne nawet za jego zgodą.

Reasumując, należy uznać za niedopuszczalne żądanie przedłożenia przez pracowników na potwierdzenie ich niekaralności – zaświadczeń z Krajowego Rejestru Karnego.

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Pytanie 10: Proszę o usunięcie wymogu przedstawienia do realizacji umowy listy osób wraz z nr dowodów osobistych. Wymóg ten nie znajduje żadnych podstaw prawnych. Wynika to z dwóch kwestii:

1. zasada minimalizacji danych: w świetle art. 5 ust. 1 lit. c RODO dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone wyłącznie do zakresu, w którym są one niezbędne dla danego celu. Numer i seria dowodu osobistego nie są niezbędne dla świadczenia usługi przez pracowników na rzecz Zamawiającego;
2. pracodawca nie powinien w ogóle mieć tych danych: zakres danych jakie pracodawca posiada na temat pracownika został uregulowany w art. 221 Kodeksu pracy. W katalogu informacji, które powinien pracodawca posiadać o pracowniku nie ma numeru i serii dowodu. Oznacza to, że żeby te dane komuś przekazać Wykonawca musi je najpierw zebrać od pracowników wbrew przepisowi, który reguluje jakie dane pracownika Wykonawca może posiadać.

Odpowiedź: Zamawiający nie wyraża zgody.

Jednocześnie informuję, iż termin składania i otwarcia ofert pozostają bez zmian.

Dyrektor
Sądu Rejonowego w Białymstoku

Elżbieta Roszkowska